

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 14. novembra.

Veseli, ki smo ga bili izražali ob imenovanju grofa Schönborna pravosodnim ministrom, ni bilo dolgotrajno, kajti danes že spominjamo se svetopisemskega iz eka: „Po njih delih jih bode te sodili“. Tako delo je bilo imenovanje novega okrajnega sodnika v Ormoži, kjer so se prejšnjega jedva bili odkrivali.

Previdnost nam velevala, da v tej zadevi ne zapišemo mnenja svojega, zato se omejemo na to, kar je priobčila Praška „Politik“ v dopisu iz Celja dne 11. t. m. Rečeni dopis, stvarno in mirno pisan, je iz pperesa odličnega rodoljuba in slôve v prevodu:

„Z opravičeno napetostjo pričakovali smo prvega, slovenskih interesov tikajočega se vladnega čina novega justičnega ministra, ker bi nas ta čin imel poučiti, kako se misli ravnati novi pravosodni načelnik gledé jezikovnega vprašanja v uradih in s tem gledé slov. programa bistvene točke. — Tak čin donesla nam je „Wiener-Zeitung“ z dne 6. t. m. — bila so to imenovanja na izpraznjena mesta v okrožji Celjskem — in mi izjavljamo takoj, da nam ni ugajal.

Mi Slovenci imamo mnogo razlogov, da pri svojem prizadevanju za uresničenje narodnega programa, pred vsem poudarjamo osobno vprašanje. — Našim nasprotnikom to ni neznano, da je na osobah mnogo, — da v pravosodstvu — vse ležeče. Da si pomagajo in nepoučene varajo, izmislili so si obrekovanje ter skušajo dokazati, da je vse to le borba za službe. Poučenih in objektivno mislečih ljudi seveda ne pridobije za te svoje nazore. V tem, da se ne mogo premestiti in odstaviti, dalje v tem, da imajo sodišča pravico protestovati, so li naredbe zakonite, v tem imajo sodnijski uradniki zaslonbo, da jim je možno, brez pridržka izražati naklonjenost ali pa mržnjo svojo gledé rabe slovenskega jezika v uradu. No, glede rabe slovensčine pri uradih, zlasti pri sodiščih, imamo le naredbe. Te naredbe opirajo se sicer vse na § 19. državnih osnovnih zakonov, — toda oni, ki bi je imeli izpolnjevati, pa jih nečejo izpolnjevati, izgovarjajo se rekoč: § 19. izreka samó načelo; da se pa načelo izvrši, treba posebnega zakona, — naredbe izdane ob jezikovnem vprašanju torej nimajo vezilne moči.

Te argumentacije nimajo samo naši nasprotniki, — imajo jo vsi nasprotniki Slovanov.

Ker je po tem vsacemu jasno, kako težko je rešiti jezikovno vprašanje zakonodavnim potom in ker razvijajoči se narodi, kakor narod slovenski, ne morejo dopuščati, da bi vse pri starem ostalo, dokler se ne uredi jezikovno vprašanje, zategadel po pravici zahtevajo naredbe v zmislu in duhu državnih osnovnih zakonov, zahtevajo oseb, ki morejo in hočejo izvajati takšne naredbe. V tem tiče nagibi, zakaj narod slovenski zahteva, da se imajo na javna mesta namestiti osebe, ki imajo razven družih potrebnih lastnostij tudi sposobnost in voljo, da bodo izpolnjevali naredbe, izdane glede rabe slovenskega jezika.

Pravo za pravo imamo dovolj naredb, urejajočih rabo slovensčine pri sodiščih, ki bi v rokah slovenskemu uradovanju prijaznih mož, omogočile tako poslovanje, da bi v tem oziru ne preostajalo mnogo do uresničenja našega narodnega programa.

Prvo imenovanje nas je torej presenetilo in nadejati se nam je še mnogo presenečenj, ako se novi justični minister ne postavi na svojega prednika stališče, ki je v poštev jemal službena leta in druge odnošaje a tudi gore omejene razmere.

Razpisana so sedaj mesta: okrajnega sodnika v Šmarji pri Jelšah, mesti svetnika in pristava pri deželnem sodišči v Celovci in mesto predsednika okrožnemu sodišču v Rudolfovem. Le tedaj, ako se za poslednje imenovano mesto izbere prava oseba, bomo gotovi, da se ne bode zopet odpravilo vse, kár se je poslednja leta pravosodstvu v jasno korist v praksi uvelo.

In ali se ne bode gledalo na to, da bi se za rečeni mesti pri deželnem sodišči v Celovci imenovala sposobna prosilca, da se odpravi gorostasnost, da se s slovenskim ljudstvom — s tretjino vsega prebivalstva — obravnava po tolmačih. Dovoljemo si opozarjati grofa Schönborna na pritožbe, ki so se čule poslednja leta v javnem parlamentu o sodnijskih razmerah na Koroškem, kolikor se tičejo prebivalstva slovenskega. Seveda, kakor stvari stojé, se nj. preuzvišenost o naših pritožbah opravičenosti ne bode mogla poučiti iz predlogov za

navedena imenovanja, zaman bode v njih iskal napotila, kako odpraviti tako zlo; o tem se bode nj. preuzvišenost morala poučiti kje drugej.

Vender se za zdaj nečemo udajati tožnim razmišljanjem, temveč upamo, da bode novi justični minister, spoznavši razmere, delovanje svoje tako uredil, da ne bode v nasprotstvu z načeli, na katerih sloni ministerstvo Taaffeovo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. novembra.

Poslanci nemške narodne zveze sicer neso pristopili k nemški zjedineni levici, a oba kluba sta se tako sporazumela, da bodeta njijini predsedstvi imeli semtertija skupne seje, da se dogovore o važnejših zadevah, ki pridejo v državnem zboru na vrsto. Prvo skupno sejo so že imeli in se posvetovali o novem vojnem zakonu. Kaj so sklenili, ne vemo. Najbrž bode levica predlagala nekaj prememb in dostavkov pri vojnem zakonu, vsaj nemški liberalni listi tako pišejo. Posebna določba glede jednoletnih prostovoljcev bode našla mnogo protivnikov na levici, morda pa tudi na desnici.

Vnanje države.

Shod liberalcev srbskih v Kragujevci je sklenil, da mora narodno zastopstvo biti sestavljeno le iz voljenih zastopnikov. Duševne in moralne sile dežele in inteligenca morajo biti dovolj zastopane, da delovanje skupščine ne bode preveč jednostransko in nepremišljeno. Narodni zastop mora imeti pravico potrjevati in kontrolovati budget. Državlanske in politične svobodščine morajo se razširiti. Zagotoviti mora se varnost osebe in imetja, volilna in tiskovna svoboda, pravica združenja in zborovanja. Policijskim oblastvom vzame naj se vsa sodna pravica in izroči nezavisnim rednim sodiščem. Zajemiti mora se odgovornost ministrov in proti uradnikom se mora pripustiti preiskava zaradi zlorabe uradne oblasti tudi na privatno zatožbo, ne da bi v to morala privoliti višja administrativna oblastva. Za politične zločine naj se smrtna kazen odpravi in za srbske državljane morajo veljati le redna sodišča, izjemna sodišča in preki sod se ne smejo več dopustiti. Občine dobiti morajo popolno avtonomijo. Shod je volil odbor 57 članov, ki bode nadzoroval volitve.

Pomenljiva je tudi novica, da nemški in italijanski generalni štab neposredno občujeta

LISTEK.

Ukrajinske dume.

Česki napisal E. Jelinek; poslovenil Podvidovski.) VII.

Na zakletem jezeru.

Stara Hana je pošastna baba. Po svetu se je plazila, kakor senca in nikomur ni delala radosti, le strah in grozo. Bila je kup kostij, le tako slabo držana skupaj — ta čarodejna babica, zgrbljena in kašljava.

Ko se je bližala vasi, razpršili so se otroci kazaški na vse strani zlovestujoči z jokom in strahom, da se pojavlja Hana.

Neso je ljubili, kakor staro Pazjohovo, katera poznajoča najboljše trave in najboljše zagovore umela je tako delati, da je tudi grdo devojko ljubil lep molodec Tudi o Hani je šla vest, da razume mnoge skrivnosti, ali sreče ni imela, kakor Pazjohova. Devojke, katere so šle k njej po svet, bile so običajno grde in vele, kakor cvetje po slani.

Zato je neso ljubile, tudi so prihajale k njej le v slučajih, ko je bila nagajivost večja od praznovrstva.

Inače se ni družila Hana skoro nikdar z ljudmi in na njej je ležala kletva žene, katera ni rada očitna. Le ob času največje bēde priplazila se je do vasi, da bi si izprosila grižljaj kruha ali da bi privabila k sebi devojke za svet. Srečavši jo za rana pozdravljali so jo s kletvijo in pljuvali na stran. Zato tudi ni želela Hana opustiti tožnega svojega brloga, v čegar okolici Gospod sicer ni dal rasti na tisoč pedij Božjemu daru, ali za čegar pragom ni bilo prenašati zaničevanej babi ljudskega poniževanja.

Jako je živel stara Hana žalostno, bedno, osamela, kakor pošastno strašilo. In tudi se je rekalo, da je bila ta stara Hana tudi nekdanja mlada devojka, o katerej ni nihče mislil, da bo na starost počenjala čudovite in čarodejne reči.

V tem času živel je v nekeje Ukrajinskeje vasi nesrečna sirotica, za koje dobro življenje se ni brigal nihče. Le nekje v bornej koči smela je služiti na milost in za to ležati na trdem ležišču in jesti suh kruh.

Ko se je o velikem Božjem prazniku lesketala vsem deklicam na belkastih oblačilih svetla „namystečka“ in ko je žarila iz oči vsem radost in — jedina Saška ni smela s čim svoje oblačilo okrasiti in zato dati očem plamen radosti. Bila je

na veliki Božji praznik baš taka, kakor včeraj, pred včerajšnjim, vsak navaden dan.

Nihče je ni učil in jej želel, da bi bila lepa, praznična. Le solnce privoščalo jej je vedno jednako mero, kakor vsem ostalim. Inače bilo je vse bolj nemilostno. In odrgneno njeno oblačilo je razpadalo po vodi bolj in bolj in na solnci žoltelo.

Smejale so se torej poredne devojke Saški in kričaje za njo klicale neuljudno, „da postane Saška po smrti stare Hane — čarodejna Hana!“

Stresla se je ondaj uboga Saška. Bilo jej je, kakor bi bila ustvarjena le zato, da bi inim ne svidala in da bi bila na tem svetu nesrečna. In kadar se je spomnila, da si domnevajo o njej njene družice, da postane iz nje kedaj taka čarodejna žena kakor Hana — zaplakala je vroče. Obupavala je, ker bodo otroci pred njo bežali...

Tu se zgodi nekdanj, da pride nehote daleč za vas k zakletemu jezercu, za visoko trstje. Prvič in takoj opazila je Saška samo sebe v čistem zrcalu tihega vodnega površja.

Ah, kakor v sanjah leže njene žalostne misli. Oziraje se nase šepne z razkošjem, katerega nikdar pred tem ni občutila: „Ali Saška, ti nisi najgrja mej vaškimi devojkami!“

meji sabo. V Berlinu morda mislijo na ta način doseči, da bode Nemčija vodila vse vojske tripel-alijance.

Rumunska vlada hoče se lotiti potrebnih reform. Da prepreči nemiri kmetov, hoče zbornici predlagati, da se razdele državna posestva mej kmete, ki nimajo dosti ali pa nič zemlje svoje. To zemljo bodo kmetje državi plačali v primerno dolgih obrokih. Sodnistvo se bode tako preustrojilo, da država ne bode smela odstaviti ali prestaviti definitivno nastavljenih sodcev. Namesto dosedaj veljavne dvojne denarne veljave, uvela se bode zlata veljava. Vlada hoče razpustiti zbornico in razpisati nove volitve, ako bi zbornici ne vsprejeli reform.

K otvorjenju državnega zbora **nemškega** pride na željo cesarjevo tudi knez Bismarck v Berlin. Zbor bode cesar slovesno otvoril v navzočnosti vseh princev. — Mnogo skrbij pa napravljajo še vedno Nemčiji vzhodnoafriške zadeve. Nekateri hočejo, da bi Nemčija zahtevala zadoščenje od zanzibarskega sultana. Nemška vlada se pa sama nič prav ne mara utikati v te stvari, temveč se pogaja s Francozi in Angleži, da bi skupno z vojno silo učili Afričane pokorščine.

Kralj **belgijski** je pri vsprejemu ravnateljstva flamanskega gledališča v Bruselji se izjavil, da pritožbe Flamancev nikdar neso bile menj umestne nego sedaj, ko mora slaba majhna država gledati pred vsem, da ohrani nezavisnost svojo, ki stoji že več nego polstoletja. Nevarnosti se vedno povračajo. Kralj bi rad jim kaj veselejega povedal, pa ne more. Pred vsem je dolžnost njegova; skrbeti za varnost in se nadeja, da ga bodo podpirali vsi državljani. Te kraljeve izjave nam jasno kažejo, da evropsko politično obnebeje še ni jasno, da torej vsak čas lahko pride do vojne mej evropskimi velelastmi.

Kralj **danski** praznuje te dni petindvajsetletnico vladanja svojega. Od vseh vladarjev evropskih došle so mu častitke, narodno zastopstvo mu pa ni častilo. Spodnja zbornica je namreč sklenila, da bi rada čestitala kralju k jubileju, toda pri sedanjih političnih razmerah ne more.

Dopisi.

Z Dunaja 14. novembra [Izv. dop.] (Konec.)

Odšel je Levstik še tisti dan v domovino. Šel je peš, v Mariboru vrgel je zadnji krajcar v travo. O počitnicah preživel je nekaj časa doma, "nikoli ne bom pozabil tega časa!" vsklikne g. Stritar. Stariši preselili so se mu na Dolenjsko, ali on ni mogel zapustiti Lašče. — Po južini je zahajal k njemu. Pušili je iz lončene pipe, pred seboj imel je hleb črnega kruha, jesti ga je dovolil, a dovoljeno ni bilo pogledati listov, koje je pisal. Molče sedela sta. Ko je končal Levstik svoje delo, vzel je z doma krompirja, in podala sta se v gozd. Tam nalomil je drv, ukresal po staroslovanski ogenj in uteknil tlečo gobo v kopo suhega mahu. Ko je gorel ogenj, ovezal si je ruto krog glave, razgrebel žrjavico, na njo del krompir, preobračal ga modro, in ko je bil pečen, dal je prvega "njemu, ki je mirno sedel. Ta duh, ta slast! — Krepko prozo je pisal L., lepe pesni nam je pel, a kdor ni okusil njegovega pečenega krompirja, ne ve, kaj je slast na svetu. Mnogo se je učil g. Stritar od njega, a nič ne tako, v tej umetnosti ga je celo presegel. Ko sta se napasla, šla sta v gostilno, koje posestnica bila je stara, malo grbasta, na jedno oko slepa ženica. Rekli so ji gospa. Lepo se je bivalo tam, ni bilo nič hrupa. Tam sta se pogovarjala lahko. Kako zdrave misli je imel L., kako krepka, določna

In v resnici!

Spoznala je na površji zakletga jezera, da je vitkostasa, bela kakor golobica. In svilnjeni lasje plavali so Saški po ramenih v bogatih pramenih. Ko pa se je posmehljala sebi, zaplesalo je njeno lastno srčice v neizrekljivej blaženosti. Tako si je svidala!

Mej tem so si pokladale Saščine tovarišice gospejine vence na svoje glavice mej svatbenimi pesnimi in so postajale blagoslovljene molodice.

Kaj čuda, da je tudi Saška zaželela biti molodica? Saj je že dorasla...

Le žalbog, čez prag uboge sirote niso stopali svatje in Saška ni čula njihovega nagovora nikdar. Svatje so hodili le do bližnjih koč, a Saške se ni nihče niti dotaknil.

Ko pa je nekdanj zopet začula, da o njej govorijo kakor o bodočej Hani, stresla se je močnejše nego kdaj in neizrekljiva žalost napolnila je njeno dušo.

Nikogar imajoča na svetu odločila se je ko nečno, da pojde k stari Hani in da jo poprosi sveta proti nesrečnej sodbi.

Šla je k njej v resnici.

bila mu je beseda, nič pogretega, nič sleparskega, nič fraze. Kar je postavil, je stalo. Bil je dovtipen, najiven, včasih tudi zabavljiv. O čem sta govorila? Kratko in malo: o vsem, kar zanima Slovence in Slovane. Tudi debelo zasolil je časih kako, ali nikdar ni zvonil nekega nesramnega zvonca. V ono krčmo zahajal je tudi nekov Pikin Jožek. Imenovali so ga berača, in sam se je imenoval generala kranjskih beračev. Kruha si je služil s petjem pesni družih in svojih. Zaradi jedne, v koji je opeval Ribničane, bil je prognan iz svojega rojstnega kraja. Ni je rad pel, treba mu je bilo položiti prej groš, mej tem ko je druge pel za krajcar. — Levstik smešil je rad nerodnostij. Zložil je pesen: "Županom". Ko je bila zložena, šel jo je zgubit tja, kjer jo skoro kdo najde. Našel jo je Pikin Jožek. Tudi te ni pel drugače kot po groši in tudi le tedaj, če ni bilo kacega župana. Vprašan, zakaj jo poje le po groši, dejal je: Koliko časa ležal sem znak za plotom, da sem se je naučil ter ji zložil napev! — L. občeval je rad s fanti in družimi Laščani, bil je kot vojvoda mej svojim ljudstvom. Niso sicer vedeli ljudje, kaj je pesnik, a slutili so, da je L. neka nenavadna prikazen. On je bil pa tudi krepak po telesu. Metati se je znal za šalo, in tudi zares, tekel ni nikoli. Z žandarskim poveljnikom, pravim hrustom, ki je zahajal tudi v ono gostilno, metal se je tudi nekoč, vrgel ga je, ter mu v znak svoje zmage pokleknil na prsi, a potem in ustal, kot bi se ne bilo zgodilo ničesar. — Tam zložil je tudi neko igro, ki se je igrala v oni gostilni. Hiša bila je natlačena. Ko je nastopil L., govoril je le sam, drugi igralci bili so bolj gledalci. Kak bil je L.! Povsod iskal je oprave, našel je pač primerne za svojo ulogo, in takega klobuka, s tako širocimi kraji ni bilo videti kmalu. Več dni hodil je v gozd, da najde si primerne palice. In kaka bila je tudi ta. Igra imela je naslov Juntez. Ko je zaspal na odru, nastal je hrup v stranski sobi. Neki kupec z Gorenjskega, ki je ostajal navadno v oni krčmi, jel je kričati: "Ne, tega pa ne. Upijanili so tega moža, zdaj ga bodo pa okrali!" — Komaj so ga vzdržali, kričal je pa le še vedno: "Kaj menite, da sem tako neumen. Nikoli več ne ustavim se tu. Mislim sem, da je tu poštena hiša, zdaj vem, da ni". — Potočil se je še le, ko se mu je pokazal L. potem v pravi podobi.

L. šel je kmalu ptem za vzgojitelja. Minola so leta. Stritar šel je na Dunaj, L. pa v Ljubljano. Želja videti spet svojo domovino privela je prvega spet v Ljubljano. Na kolodvoru ni bilo L., in ko se srečata, hladen pozdrav. Prava srčna ljubezen je bila mej njima: toda bila je jednostranska. On ljubil je Stritarja, ali ne tako, ko ta njega. Poljubil ga je večkrat, a potem bil je spet hladen. G. Stritar dal mu je v pregled svoje pisane pesni, in čez leto dobil jih je spet nazaj take, kakeršne mu je dal.

Zopet minula so leta. L. postal je tajnik "Matice", a ni bil dolgo, izpodrinili so ga. Začel je uredovati slovar. Ali njegovo delo zdelo se je mnogim prepočasno. Imenovali so ga samouka. Toda Bog daj nam mnogo tacih samoukov. Ko so ga ločili od slovarja, bil je ves zbezan in zguben. Zvedevši, da je L. brez podpore, sklenil je g. Stritar ustanoviti list za Levstika. A ta ni hotel vsprejeti te ponudbe. Hotel je izdajati humorističen list. Ni mu bilo mogoče izbiti te misli. Spravil je L. gosp. Stritar pod svojo streho. Uredoval je državni zakonik, kajti delo mu je bilo poklic. Ali posrečilo se je spraviti ga na Ljubljansko knjižnico. Kako lep večer bil je oni, ko se je praznovalo njegovo imenovanje, a ob jednem tudi njegov odhod v Ljubljano. Spremil ga je g. Stritar do Badna. Pri ločitvi storilo se je milo L. Dejal je: "Veš prijatelj, toliko si storil ti za me, nikoli ne bom pozabil, nikoli povrnil tega." — "Prijatelj prijatelju ne posoja ničesar," odvrne mu g. Stritar. "Nič mi nesi dolžan." — "Z Bogom!" — "Z Bogom!"

Nesta se več videla, in redko sta si dopisovala. G. čitatelju povrnil je 500 gld. L. bil je bolan, on nosil je bolezen v sebi. Pisava Stritarjeva zdela se mu je mehkužna, neslovenska, pesni njegove, kojih prej ni mogel prehvaliti, bile neso za nič. Pravega slovanstva iskal je povsod v mišljenji, v besedi in dejanji. Tudi lastna pisava mu ni bila že več slovanska. Blagi ta mož posvetil je vse moči svojemu narodu, a vendar bil je brez upliva na-nj. Ali vse to nam ne kalí vzorne podobe tega moža. Pesni njegove in proza njegova sta najdražja bisera; a najlepši dar bil je njegov značaj. Levstik bil

14. (prih.) je mož, možko bilo je vse na njem: ob-

ličje, volja, govor in pisanje. Kar je rekel, je stalo; klanjal se ni nikomur, vrat bil mu je pretrd. Bil je vzor rodoljube za vse čase. Spadal je mej tihe rodoljube. On (Stritar) ga je ljubil, a vendar L. ni mu spolnil zadnje prošnje. Ko si je sezidal prvi svojo hišo, uredil mu je pod streho sobo podobno oni, v koji je stanoval v Retjah. Ali narod, kojemu je posvetil vse, naj ga časti, vodijo naj ga njegove besede:

Eno le potrebno je:
Skrbi zase, ljubi brata,
Dvigni ga, odpri mu vrata,
In sodnik naj bo sreč."

Velikansko je bilo naudušenje poslušalcev, ko je končal g. Stritar ta svoj izvrstni govor. V imenu kluba zahvaljeval se je govorniku državni poslanec g. dr. Ferjančič. Njega zahvala bila je presrečna in iskrena. G. Pukl napiljal je potem trojici državnih poslancev, ki so došli v klub; g. prof. Šuklje slovenskemu klubu in podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji; g. vitez Bleiweis pa velezaslužnemu predsedniku kluba, gosp. Navratilu. Tako končavam svoj dopis z željo; Bog daj še mnogo takih zanimivih večerov slovenskemu klubu!

Domače stvari.

Jakob Volčič †.

Preteklo soboto umrl je v Zarečji v Istri gosp. Jakob Volčič, umirovljeni župnik, uzorni duhovnik in domoljub, značaj čist kot zlato, mož po volji božji ter je bil v ponedeljek svečano pokopan. Pogreba udeležila se je ogromna množica hvalčnega mu naroda, frančiskani iz Pazina, župnik Matejčič, župna upravitelja Gabrielič in Dekleva, odvetnik dr. Ante Dukič, tajnik Marijanovič in drugi. Pokojni Jakob Volčič bil je porojen dne 14. julija 1815., če se ne motimo v Gorenjivasi pri Škofjiloki. Leta 1842 bil je v mašnika posvečen in kot tak šel duše past v tužno Istro, kjer je v vinogradu Gospodovem neumorno deloval celih 46 let in z mnogimi drugimi, večinoma že umrlimi duhovniki s Kranjskega gojil narodno zavest in gladil pot sedanjemu preporodu. Njegova prva služba bila je v Gročani, kjer je ostal do 1844, potem pastiroval je v Pazinu, na Veprinci (do 1855. leta), v Zarečji, v Borštu pri Trstu in Kastvu. Leta 1871. bil je imenovan upraviteljem župnije v Cerovljah, potem bil zopet kapelan v Zarečji in zopet upravitelj župnije v Cerovljah do 1886. leta, ko je vsled svoje prošnje bil umirovljen. To je ob kratkem njegovo "curriculum vitae". Ves čas živel je v Istri ob več nego skromnih dohodkih, potrate in zabave ni poznal in najvišja stopinja, ki jo je dosegel, bilo je upraviteljstvo župnije, oziroma kapelanovanje. Slabo gmotno stanje pa mu ni uklonilo duha, niti ga storilo apatičnega. Pridno, kakor čebelica, nabiral je narodno blago, s katerim je neprestano zalagal posebno "Novice", v katerih so bile njegove istrske prislovice, zagonetke in pesni dolgo časa stalna rubrika. Isto tako priobčeval je narodno blago v hrvatskih listih in narodne pesni, ki jih je Volčič nabral, izdalo je uredništvo vrle "Naše Sloge". Volčič bil je mej Slovenci Istre najboljši poznavatelj in le njemu se imamo zahvaljevati, da se je toliko zanimivega in važnega blaga otelo. Njegove zasluge pa so tem sijajnejše, ker za vse svoje delovanje ni imel niti nagrade, niti pravega priznanja, ker je deloval osamljen in zadnji čas skoro pozabljen. Volčič bil je uzor neumornega in nesebičnega rodoljuba. Večen mu bodi spomin!

— (Imenovanje.) Poštni kontrolor Peter Augscheller imenovan je višjim poštним oskrbnikom v Gorici.

— (Zabavni večer pisateljskega društva) bil je bolj obiskan, nego prejšnja večera. Čital je g. dr. Vošnjak o "dolgosti človeškega življenja", ter navel mnogo zanimivih statističnih podatkov. Dokazal je z izreki najimenitnejših modrijanov in pesnikov vseh narodov, kako pesimiistično da vsi sodijo o vrednosti življenja. Zaključil je, da človek lahko doseže visoko starost, naj živi tako ali tako, ako mu je — prisojeno. Prihodnji zabavni večer, kateremu predseduje g. Valentičič, bode v četrtek dne 22. novembra.

— (Tehniško društvo za Kranjsko) imelo je včeraj zvečer svoj tedenski shod, pri ka-

terem je bilo navzočih mnogo gostov, mej njimi župan Grasselli z mnogimi mestnimi odborniki in magistratnimi uradniki, cesarski svetnik Mur-nik, Dežman, dr. Keesbacher, predsednik notarske zbornice dr. Jarnej Zupanec, dr. Eisl, Samassa in dr. Shod otvoril je deželni nadinžen-gar. Witschl, kateri je, spominjajoč se odšlega predsednika, g. stavb. svetnika Potočnika, in na-znanjajoč, da je tudi predsednikov namestnik odpo-vedal se na tej časti, dal besedo deželnemu inžen-nerju g. V. Hraskemu. Poslednji je potem v pol- drugo uro trajajočem jako zanimivem govoru raz- lagal razne kanalizacije velikih mest, kakor Bero- lina, Amsterdam, Pariza, Hamburga, Vratislave in Gdanskega, ki ima posebno dobro sistemo. Gospod inženjer Hrasky predaval je jako poučno, svoj govor pojasnjeval s prikladnimi načrti in podobami, da ga je odlično občinstvo z izredno pozornostjo poslušalo in mu naposled z živahnimi dobro-klici izreklo priznanje svoje. Posnetek iz njegovega pre- davanja priobčili bomo v jedni prihodnjih števil- k.

— (Povodom 40 letnega vladanja Nj. Velečastva cesarja) priredi društvo Ljub- ljanske dijaške in ljudske kuhinje brezplačen obed za 350 oseb. Vsi dobrotniki in prijatelji zavoda se prosijo za milodare, da se lože priredi ta slavnost. Darovi in živila vsake vrste vsprejemajo se hva- ležno v društvenem prostoru mej 11 in 1 uro po inspekcijskih častnih damah, pri načelniku gospodu c. kr. stotniku Hübschmannu na Rinski cesti št. 2, pri načelnikovem namestniku gospodu tovarnarji Drelseu, pri društvenem blagajniku c. kr. kaznil- niškem pristavu Mayerji na sv. Petra cesti št. 22. in pri gosp. Oroslov Dolenci v Gledališki ulici.

— (V Mödlingu) pri Dunaji umrla je v nedeljo gospa Suzana Kromer, rod. Pereničeva iz Planine, vdova po pokojnem dvornem svetniku in poslanci Kromerji v 63. letu dobe svoje. Naš rojak g. dr. St. Dolinar, načelnik električni železnici v Mödlingu, je pokojnice zet.

— (Kranjski deželni zavezi požarnih bramb) pristopile so znova nastopne požarne brambe: Cerknica, Toplice (dolenjske), Bohinska Bistrica, Tržič, Spodnja Šiška, Bled, Bizovik, Mo- kronog, Postojna, Št. Jarnej in Mirna Peč.

— (K preizkušnji učiteljske sposob- nosti) dne 5. t. m. prišli so: A) Učitelji gospodje: Gregorač France, zač. učitelj v Metliki; Jev- nikar Edvard, zač. učitelj v Mohliči na Koroškem; Knaflič Radoslav, začasni učitelj v Šmarji (pri Jelšah); Kokalj Ferdinand, zač. učitelj pri Sveti Jediti na Štajerskem; Pysch Rudolf, zač. učitelj na Jesenicah na Gorenjskem; Rus France, začasni učitelj v Ribnem na Gorenjskem; Simon Karol, zač. učitelj v Lescah na Gorenjskem; Simončič Anton, zač. učitelj v Vrbovem. Za meščansko šolo se je oglasil nekdo z Dunaja, ki pa je že prvi dan odstopil. — B) Učiteljice gospodič.: sestra Kristina Čelan, zač. učiteljica v Lihtenturnovem sirotišči za deklice; Czerni Marija, podučiteljica v Vojniku na Štaj.; Donati Amalija, zač. učiteljica v Čateži; Friedrich Terez., učitelj. kandidatinja v Ljubljani; pl. Langer Pavla, podučiteljica v Hermagori na Koroškem; Parma Matilda, zač. učitelj v Metliki. — Vsi gg. učitelji in gospdč. učiteljice (podučiteljice) so dostali preizkušnjo, in sicer razen jed- nega učitelja in jedne učiteljice (ki sta sposobna samo za šole z nemškim učnim jezikom) so vsi sposobni za ljudske šole s slovenskim in nem- škim učnim jezikom.

— (Veliko produkcijo) na biciklu priredi s prijaznim sodelovanjem I. hrv. biciklistkega kluba priznana prvi umetelnik te stroke g. Kaufman v ponedeljek dne 19. novembra v Zagrebu v dvorani „Hrvatskega Sokola“, kamor je povabljen tudi klub slovenskih biciklistov.

— (Pri Novi cerkvi niže Ptuja) otvoril se je danes poštni urad, ki bode imel na štirikratno zvezo s Ptujem.

— (Vinskim trgovcem) s Kranjskega in Koroškega, ki želé nakupiti istrskega letos posebno istrskega vina, priporočamo, da se obračajo na gosp. Ivana Defara, krčmarja v Tinjanu, ki jim pojde na roko.

— (Razpisana) je učiteljska služba na jedno- razrednici pri Sv. Križi pri Tržiči. Plača 400 gld., priklada 30 gld. in stanovanje. Prošnje do 30. no- vembra. — Na dvorazrednici na Čateži razpisana je služba 2. učitelja. Plača 400 gld. Prošnje do 1. decembra.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 15. novembra. Cesar pripelje se jutri zjutraj iz Gödöllő semkaj in odpotuje zvečer k pogrebu vojvode Maksa v Monakovo. Princesinja Gizela pripelje se popoldne in od- potuje jutri zjutraj v Monakovo. — Čuje se, da se cesarica popelje preko Ale in Kufsteina tudi v Monakovo.

Vratislava 15. novembra. Cesar zvečer semkaj dospel in bil naudušeno pozdravljen.

Brno 15. novembra. Naučni minister Gauč zavrgel je priziv tukajšnjega mestnega za- stopa proti ustanovitvi češke šole v notranjem mestu.

Pulj 15. novembra. Nemško šolsko bro- dovje priplulo je zvečer iz Trsta semkaj.

Kodanj 15. novembra. Povodom jubileja je 500 pevcev kralju napravilo serenado. Spre- vod, katerega se je udeležilo 25.000 oseb, trajal je poldrugo uro.

Pariz 15. novembra. Orožna tovarna v Chatellerault je deloma pogorela. Vsled tega je izdelovanje novih pušk za zdaj prenehalo.

Florenc 15. novembra. Američan Li- vington, desetkratni milijonar, ki že dvajset let tu biva in se je vedno vozil v kočiji, pred katero je bilo upreženih po dvajset raznobojnih konj, izginil je brez sledu. Sluti se zločin.

Razne vesti.

* (Bavarski vojvoda Maks,) ki je vče- raj v Monakovem umrl, bil je dne 4. decembra 1808 v Bambergu porojen kot jedini sin vojvode Pija Avgusta in se je poročil 1828 l. s princesinjo Lu- dovik, najmlajšo hčerjo kralja Maksimilijana. Voj- voda Maks bil je oče naše cesarice, kakor tudi soproge bivšega napolijskega kralja Frana II., vojvodine Alenonske in vojvode Karola Teodorja. Vojvoda Maks bil je general konjice, poskušal se tudi na literarnem polju, zlasti pod imenom „Phan- tatus“.

* (Vladarske plače.) „Kölnische Zeitung“ začela je poganjati se za to, da bi se plača cesarju Viljemu II. povišala. „Frankfurter Zeitung“ pa je začela pisati v nasprotnem zmislu ter v ta namen priobčila izkaz vsot, ki se leto za letom dovoljujejo vladarjem nastopnih držav. Po tem izkazu ima vladar na leto: Na Francoskem 1.200.000 frankov, na Španskem 13.250.000, v Italiji 18.662.500, na Angleškem 22.992.000, v Avstro-Ogerski 20.062.500, v Rusiji 44.170.000, v Nemčiji 52.900.352 frankov.

* (Šestdesetletnico) svojega službo- vanja praznoval je 15. t. m. najstarejši spisovatelj slovarjev profesor dr. Karol Ernest Georges v Goti. Sivolas starček opravlja še marljivo svoj posel, dasiravno bude koncem letošnjega leta pre- korčil že 82. leto svoje dobe. Še nedavno izdal je ta učenjak prvi zvezek svojega „slovarja latin- skega oblikoslovja.“

* (Volkovi.) Iz Lugosa na Ogerskem se javlja: „Po mnogih krajih našega komitata (okraja) prikazujejo se volkovi dan na dan v večjem številu. Te dni ulomila je v Židovinu tropa 8 volkov v stajo nekega posestnika ter razmesarila in pohrustala precej konj in volov.“ — Lakota je huda žena; zato se pa volkovi zlasti po zimi kaj radi ravna- jo po gласu rujavega Medveda: „Jej, kar dobiš!“

* (Razstrelba.) Iz Bruselja brzopavlja se 14. t. t. m.: Včeraj okoli polnoči nastala je strašna razstrelba v rudniku Dourskem v Henne- gavskeji pokrajini. Več nego 100 delavcev bilo je v rovu. Dozdaj privedi so na svetlo samo 30 mrtvih. Rešitev drugih ponesrečencev je nemožna.

* (Irma Murska.) nekdanja slavna pevka živi sedaj v veliki bedi. V Novem Yorku nabirajo se prostovoljni doneski, da bi se povrnila v do- movino.

* (Poneverjenje.) V Marsiliji prišli so na sled poneverjenju jednega milijona frankov. Dozdaj so prijeli in zaprli dva davčna nadzornika, jednega računskega uradnika in dva uradnika pomorskega zavarovalnega društva.

Rojaki!

Že mnogokrat poudarjalo se je v naši družbi, kako potrebno in važno bi bilo, da se osnuje pod- porno društvo za slovenske velikošolce na Dunaji in storili so se tudi potrebni koraki, da se obistini ta namen.

Slovenski klub na Dunaji je po našega vla- darja preuzvišenih mislih skusil uresničiti ta namen o priliki štiridesetletnice njegovega vladanja: slo- venski klub izdelal je pravila, katera so tudi že potrjena.

Ni treba natančneje opisovati nujnosti in važnosti takega društva, saj je znano vsakômu, kako hudo se često godi našim velikošolcem, ki

nemajo od doma ne podpore, ne uspešnih pri- poročil.

Ne samo, da si izpodkopavajo zdravje, da morajo duševno delati na vse pretege, da s tem zgublajo moč in čas za učenje, odrivajo se tudi na pota, ki jih vodijo od poklica določenega jim po Jovršnih naukih ter odtežajo na tak način narod- nemu delu.

Temu naj opomore naše društvo, varuje naj velikošolca prvi čas bivanja na Dunaji reve in gladu, daje naj mu priložnosti pridobiti si kako postran- sko opravilo, ki mu ne jemlje vse delavnosti in vsega časa.

Zavest, da smo s tem ustvarili preblago, naši narodnosti jako ugodno in nujno potrebno ustanovo, ta zavest osrčuje nas, da stopimo pred Vas.

Prosim Vas tedaj, da pristopite skoro in obilo temu društvu kot ustanovniki, ali kod redni udje ali podporniki in da pošljete, — uvažujé, da društvo počne deliti podporo o štiridesetletnici Nj. Velečastva, — čim prej Vam bode móči svoje do- neske pod napisom: društvenemu blagajniku gosp. Radoslavu Puklu odvetniškemu koncipijentu VII. Zieglergasse 65 na Dunaji.

Ustanovniki plačajo vsaj po 50 gld. jedenkrat za vselej, pravne osebe (občine, društva itd.) po 100 gld. — redni udje, to so oni, kateri prebivajo na Dunaji in njegovi okolici vsaj po 3 gold na leto, podporniki, in to je lahko vsak, vsaj po 5 gold.

Za odbor:

Ivan Navratil.

Jos. Ciperle.

„Sokol“-ovo streljanje

prične

v ponedeljek dne 19. novembra

zvečer ob 7/8. uri

v salonu g. Ferlina („pri Zvezdi“).

K tej prijetni zabavi vabi vse dosedanje strelce in vse „Sokole“, ki želé streljati

Streliški odsek
društva „Sokol“ v Ljubljani.

Signuren zdravilen uspeh. Vsem, kateri trpé vsled zapetja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja, pomanjkanja slasti do jedi in drugih slabosti, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 7 (13—15)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—264)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji

12. novembra:

Pri **Slonu**: Schwarz iz Varaždina. — Weigl r Du- naja. — Steine iz Prage. — Penza iz Mokronoga — Pol- lak iz Tržiča. — Weinrichter iz Celovca. — Rector iz Lip- skega. — Kladva iz Il. Bistrice. — Terpin iz Idrije — Martinek iz Trsta.

Pri **Malič**: Fridrich, Essinger, Vubel, Schleger z Dunaja. — Schwarz iz Budimpešte. — Blum iz Rihnova. — Istorig iz Ogerske sobotice.

Pri **južnem kolodvoru**: Aljančič od sv. Križa. Sadžak iz ?.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
15. nov.	7. zjutraj	747.1 mm.	— 2.2° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	748.7 mm.	— 0.2° C	sl. sev.	obl.	
	9. zvečer	750.6 mm.	— 1.4° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura — 1.3°, za 1.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16 novembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 82.10	—	gld. 81.30
Srebrna renta	82.75	—	82.65
Zlata renta	110.20	—	109.80
5% marcna renta	97.40	—	97.10
Akcije narodne banke	876.—	—	875.—
Kreditne akcije	306.80	—	305.90
London	121.95	—	121.95
Srebro	—	—	—
Napol.	9.65 1/2	—	9.66
C. kr. cekini	5.77	—	5.79
Nemške marke	59.82 1/2	—	59.82 1/2

(782)